

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Інститут економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Культура наукової мови»

Курс та семестр вивчення	2 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який викладає зазначену дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Бобух Надія Миколаївна
д. філол. н., професор,
завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-050-616-48-27
Електронна адреса	bobukh2017@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.im.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування в майбутніх фахівців системи знань про науковий стиль української мови й мовні засоби наукового тексту; вироблення навичок писемного наукового мовлення; удосконалення вміння створювати наукові тексти; підвищення рівня культури усного наукового мовлення.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 12 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 54 год.).
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання індивідуальних і домашніх завдань; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: залік (ПМК).
Базові знання	Наявність ґрунтовних знань з навчальних дисциплін: «Українська мова (за професійним спрямуванням)»; «Основи наукових досліджень».
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує зазначена навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none">Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами (ПРН-2);застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного	<ul style="list-style-type: none">Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК-1);здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-3);уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК-4);здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-7);навички використання інформаційних і комунікаційних

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі (ПРН-3);</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці (ПРН-7); • характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації (ПРН-9); • збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації) (ПРН-10); • здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних (ПРН-11); • дотримуватися правил академічної доброчесності (ПРН-12); • обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу (ПРН-15); • планувати, організувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі (ПРН-17). 	<p>технологій (ЗК-8);</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність проведення досліджень на належному рівні (ЗК-11); • здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-12); • здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах (СК-1); • здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки (СК-3); • здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів (СК-4); • усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій (СК-5); • здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень (СК-7).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Модуль 1		
Тема 1.1. Наукова мовна культура – основа професійної діяльності дослідника	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Підготуйте доповіді на теми: «Мовний етикет української науки», «Унормованість – основна ознака сучасної української літературної мови».
Тема 1.2. Сутність наукового стилю	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Проаналізуйте науковий текст за ступенем уживаності іменників і дієслів. Сформулюйте аргументований висновок.
Тема 1.3. Підстилі й основні жанри наукового стилю	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Ознайомтеся з жанровими різновидами наукового стилю в бібліографічному відділі бібліотеки.
Тема 1.4. Особливості усного й писемного наукового мовлення	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Укладіть словник термінів із теми наукового дослідження.
Тема 1.5. Граматичні особливості наукового стилю	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Визначте різновиди простих і складних речень у самостійно дібраному уривку наукового стилю.
Тема 1.6. Культура читання й різновиди компресії наукового тексту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота.	Ознайомтеся з анотаціями до наукових статей, опублікованих у фахових журналах. Проаналізуйте їх за структурою, змістом, призначенням, мовним оформленням, обсягом.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Модуль 2		
Тема 2.1. Наукова робота: структура, вимоги до написання й оформлення	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Укладіть бібліографію до теми Вашої наукової роботи.
Тема 2.2. Підготовка до виконання кваліфікаційної роботи	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Складіть план Вашої кваліфікаційної роботи.
Тема 2.3. Порядок захисту кваліфікаційної роботи	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Схарактеризуйте етапи попереднього захисту кваліфікаційної роботи.
Тема 2.4. Стаття як самостійний науковий твір	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Випишіть із наукових статей, поданих у фахових виданнях, мовні кліше, які використовують для обґрунтування актуальності теми дослідження.
Тема 2.5. Рецензія й відгук як критичне осмислення наукової праці	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Випишіть із рецензій, поданих у фахових виданнях, мовні кліше, які використовують для позитивного оцінювання наукової роботи.
Тема 2.6. Культура усного наукового мовлення	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота.	Підготуйте електронну презентацію наукового виступу за темою дослідження.

Інформаційні джерела

Основні

1. Ботвина Н. В. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі) : навч. посіб. Київ : «АртЕк», 2001. 280 с.
2. Колоїз Ж. В. Українська наукова мова : [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 135 с.
3. Культура фахового мовлення : навч. посіб. / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці : Книги – XXI, 2011. 528 с.
4. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
5. Михайлова О. Г., Сидоренко А. А., Сухопар В. Ф. Українське наукове мовлення. Лексичні та граматичні особливості : навч. посіб. Харків, 2000. 97 с.
6. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. з алгоритмічними приписами. Київ : Центр навчальної літератури, 2009. 392 с.
7. Основи наукового мовлення : навч. посіб. / Уклад. Т. В. Симоненко. Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького. 2005. 80 с.
8. Семеног О. М. Культура української наукової мови : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 216 с.
9. Сурмін Ю. Науковий текст : специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2008. 184 с.
10. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня : метод. поради. 3-тє вид., випр. і доп. / Автор-упоряд. Л. А. Пономаренко. Київ : Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», вид-во «Толока», 2005. 80 с.

Додаткові

1. Бобух Н. М. Культура наукової мови : навч.-метод. посіб. Полтава : ПУЕТ, 2013. 130 с.
2. Головні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій. *Бюлетень ВАК України*. 2007. № 6. С. 9–17.
3. Городенська К. Синтаксична специфіка української наукової мови. *Українська термінологія і сучасність* : зб. наук. пр. Київ : КНЕУ, 2001. Вип. IV. С. 11–14.
4. ДСТУ 3582:2013 Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с.
5. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
6. Кислий В. М. Організація наукових досліджень. Суми : Університетська книга, 2015. 224 с.
7. Мазур О. В., Подвойська О. В., Радецька С. В. Основи наукових досліджень. Вінниця : Нова книга, 2013. 120 с.

8. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Організація наукових досліджень. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 136 с.
9. Право інтелектуальної власності: акад. курс : підруч. / за ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
10. Чепіга І. П. Мовленнєві особливості наукового тексту : текст-міркування, текст-доказ. *Лінгвістичні студії*. Донецьк, 2002. Вип. 10. С. 157–161.
11. Шевчук С. В. Українське професійне мовлення : навч. посіб. Київ : Алерта, 2011. 248 с.
12. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підруч. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Алерта, 2011. 696 с.
13. Шейко В. М., Кушніренко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. 5-те вид., стер. Київ : Знання, 2006. 307 с.
14. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с.

Довідкові

1. Бирик С. П. Словник іншомовних слів : Тлумачення, словотворення та слововживання: Близько 35 000 слів і словосполучень. Харків : Фоліо, 2006. 623 с.
2. Бук С. 3 000 найістотніших слів наукового стилю сучасної української мови. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. 192 с.
3. Бурячок А. А. Орфографічний словник української мови. Київ : Наук. думка, 2002. 460 с.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і доповн.) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ – Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
5. Карачун В. Я. Орфографічний словник наукових і технічних термінів: Правопис. Граматика : Понад 30 000 слів. Київ : Криниця, 1999. 524 с.
6. Культура мови на щодень / за ред. С. Я. Єрмоленко; НАН України, Інститут української мови / Н. Я. Дзюбишина-Мельник, Н. С. Дужик, С. Я. Єрмоленко та ін. Київ : Довіра, 2000. 170 с.
7. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська та ін. Київ : Знання, 2004. 367 с.
8. Словник синонімів української мови: У 2 т. / Уклад. : А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С. І. Головащук та ін. Київ : Наук. думка, 1999–2000. Т. 1. 1047 с.; Т. 2. 955 с.
9. Шевчук С. В. Разом, окремо, через дефіс. А–Я: Орфографічний словник : 32 000 слів: Найуживаніші слова і словосполучення. Найновіші запозичення. Спеціальна різногалузєва термінологічна лексика. Київ : А.С.К., 2006. 416 с.

Електронні ресурси

1. <http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>
2. <http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>
3. <http://chak-chy-pravylno-my-hovorymo.wikidot.com/>
4. <http://kultura-movy.wikidot.com/>
5. <http://rodovyi-vidminok.wikidot.com/>
6. <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com/>
7. <http://ros-ukr-idioms.wikidot.com/>
8. <http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Культура наукової мови», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт заборонено (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування й підготовки практичних завдань у процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика щодо заохочення та мотивації: з метою мотивації студентів до активного та якісного виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані бали в обсязі до 10 % від загальної підсумкової оцінки, коефіцієнт

мотивації (0,1). Мотивація студентів застосовується за умови виконання всіх видів навчальної роботи. Застосування та конкретне значення коефіцієнта мотивації пізнавальної діяльності студентів визначається науково-педагогічним працівником кафедри з урахуванням активності студента при вивченні навчальної дисципліни (відвідування навчальних занять, виконання видів навчальної діяльності, виконання поточних модульних робіт, участь у науково-дослідній роботі тощо)

- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1.1-1.6): відвідування занять (6 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (12 балів).	50
Модуль 2 (теми 2.1-2.6): відвідування занять (6 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (12 балів).	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни